

EBA/GL /2020/02

2. apríla 2020

Usmernenia

o legislatívnych a nelegislatívnych moratóriách na splácanie úverov uplatňovaných v súvislosti s krízou spôsobenou ochorením COVID-19



1. Povinnosti týkajúce sa dodržiavania súladu s predpismi a ohlasovania

Status týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010¹. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 príslušné orgány a finančné inštitúcie musia vynaložiť všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. V týchto usmerneniach sa uvádza stanovisko Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA) k náležitým postupom dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo k spôsobu, akým sa má uplatňovať právo Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, by ich mali dodržiavať tak, že ich primeraným spôsobom začlenia do svojich postupov (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo postupov dohľadu), a to aj v prípade, keď sú usmernenia určené predovšetkým inštitúciám.

Požiadavky na ohlasovanie

3. V súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány do 3. júna 2020 orgánu EBA oznámiť, či dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať tieto usmernenia, alebo v opačnom prípade musia uviesť dôvody ich nedodržania. Ak v stanovenej lehote nebude doručené žiadne oznámenie, EBA ich bude považovať za príslušné orgány, ktoré tieto usmernenia nedodržiavajú. Oznámenia je potrebné zaslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle orgánu EBA s uvedením referenčného čísla „EBA/GL/2020/02“. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať správy o dodržiavaní usmernení v mene svojich príslušných orgánov. Orgánu EBA je potrebné takisto oznámiť akúkoľvek zmenu stavu dodržiavania usmernení.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovom sídle orgánu EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

2. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V týchto usmerneniach sa stanovuje prudenciálne zaobchádzanie s legislatívnymi a nelegislatívnymi moratóriami na splácanie úverov, ktoré sa zaviedli v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19.

Rozsah pôsobnosti

6. Tieto usmernenia sa uplatňujú v súvislosti s uplatňovaním vymedzenia pojmu zlyhanie v súlade s článkom 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a klasifikáciou úľavy v súlade s článkom 47b uvedeného nariadenia.

Adresáti

7. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom vymedzeným v článku 4 ods. 2 bode i) nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 a úverovým inštitúciám vymedzeným v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Vymedzenie pojmov

8. Pokiaľ nie je uvedené inak, pojmy použité a vymedzené v nariadení (EÚ) č. 575/2013 majú v týchto usmerneniach rovnaký význam.

3. Vykonávanie

Dátum uplatnenia

9. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 2. 4. 2020.

4. Zaobchádzanie s platobnými moratóriami

Kritériá na všeobecné platobné moratóriá

10. Na účely týchto usmernení by sa za moratórium malo považovať všeobecné platobné moratórium, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

- (a) moratórium je založené na uplatniteľnom vnútroštátnom práve (legislatívne moratórium) alebo na nelegislatívnej iniciatíve inštitúcie na úľavu platieb ako súčasť systému moratória v rámci celého odvetvia alebo sektora, dohodnutého alebo koordinovaného v rámci bankového sektora alebo jeho podstatnej časti, podľa možnosti v spolupráci so subjektmi verejného sektora, tak, že účasť v systéme moratória je otvorená a príslušné úverové inštitúcie prijímajú v rámci tohto systému podobné opatrenia na úľavu platieb (nelegislatívne moratórium);
- (b) moratórium sa uplatňuje na veľkú skupinu dlžníkov vopred vymedzených na základe širokých kritérií, pričom akékoľvek kritériá na určenie rozsahu pôsobnosti moratória by mali umožniť dlžníkovi využiť moratórium bez posúdenia jeho úverovej bonity; príklady takýchto kritérií zahŕňajú triedu expozícií alebo podexpozícií, priemyselné odvetvie, škálu produktov či zemepisnú polohu. Rozsah pôsobnosti moratória sa môže obmedziť iba na bezproblémových dlžníkov, ktorí pred uplatnením moratória nemali žiadne platobné problémy, nemal by sa však obmedziť iba na tých dlžníkov, ktorí zažili finančné ťažkosti pred vypuknutím pandémie ochorenia COVID-19;
- (c) v moratóriu sa predpokladajú iba zmeny v splátkovom kalendári, konkrétne pozastavenie, odloženie alebo zníženie splátok istiny, úroku alebo celých splátok na vopred vymedzené časové obdobie; žiadne ďalšie podmienky poskytovania úverov, ako napríklad úroková sadzba, by sa nemali meniť;
- (d) v rámci moratória sa ponúkajú rovnaké podmienky na zmeny splátkových kalendárov pre všetky expozície, na ktoré sa moratórium vzťahuje, aj keď uplatnenie moratória nie je pre dlžníkov povinné;
- (e) moratórium sa nevzťahuje na nové úverové zmluvy schválené po dátume vyhlásenia moratória;
- (f) moratórium sa zaviedlo v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19 a uplatnilo sa pred ▼A2 31. marcom 2021. ▼O

Na rozličné širšie segmenty dlžníkov alebo expozícií sa môžu vzťahovať samostatné všeobecné platobné moratóriá.

▼A2

Kritériá pre expozície, na ktoré sa moratóriá vzťahujú

10. (Nové písmeno) Na účely týchto usmernení celkové obdobie, počas ktorého sa zmení harmonogram splácania určitej úverovej zmluvy v súlade s odsekmi 10 písm. c) v dôsledku uplatňovania všeobecných platobných moratórií, by nemalo presiahnuť 9 mesiacov. Táto požiadavka na 9-mesačný strop sa však nevzťahuje na zmeny v splátkovom kalendári, ktoré sa dohodli na úverových zmluvách pred 30. septembrom 2020 v rámci všeobecného moratória na platby, ak celková dĺžka zmeny presiahne 9 mesiacov. ▼O

Klasifikácia podľa vymedzenia úľavy

11. Ak všeobecné platobné moratórium spĺňa podmienky uvedené v odseku 10 a uplatňuje sa na všetky expozície inštitúcie v rozsahu ▼A2 moratória, a ak expozície, na ktoré sa moratórium vzťahuje, spĺňajú podmienku uvedenú v odseku 10 (nové písmeno), ▼O takýmito opatreniami by sa nemala meniť klasifikácia expozícií podľa vymedzenia úľavy v súlade s článkom 47b nariadenia (EÚ) č. 575/2013 ani zaobchádzanie s nimi ako s núdzovou reštrukturalizáciou v súlade s článkom 178 ods. 3 písm. d) uvedeného nariadenia. Uplatňovanie všeobecného platobného moratória samo osebe by preto nemalo viesť k preklasifikovaniu expozície na expozíciu s odloženou splatnosťou (bezproblémovú ani problémovú), pokiaľ expozícia nebola klasifikovaná ako expozícia s odloženou splatnosťou už v čase uplatňovania moratória.
12. Ak inštitúcie poskytujú nové úvery dlžníkom, na ktorých sa vzťahuje všeobecné platobné moratórium, nevedie to automaticky k preklasifikovaniu expozícií na expozície s odloženou splatnosťou. Klasifikácia by sa však mala posudzovať v závislosti od konkrétneho prípadu v súlade s článkom 47b nariadenia (EÚ) č. 575/2013.

Uplatňovanie vymedzenia zlyhania na expozície, na ktoré sa vzťahujú platobné moratóriá

13. Ak všeobecné platobné moratórium spĺňa podmienky uvedené v odseku 10 ▼A2 a ak expozície podliehajúce moratóriu spĺňajú podmienku uvedenú v odseku 10 (nové písmeno) ▼O, malo by sa s ním zaobchádzať v súlade s odsekmi 16 až 18 usmernení EBA o uplatňovaní vymedzenia zlyhania, vydaných podľa článku 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013². V dôsledku toho by na účely článku 178 ods. 1 písm. b) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a v súlade s článkom 178 ods. 2 písm. e) uvedeného nariadenia preto inštitúcie mali počítať dni po splatnosti na základe revidovaného splátkového kalendára vyplývajúceho z uplatňovania akéhokoľvek moratória. Rovnako na účely článku 47a ods. 3 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 575/2013 by inštitúcie mali počítať dni po

² Usmernenia EBA/GL/2016/07 z 28. septembra 2016 o uplatňovaní vymedzenia zlyhania podľa článku 178 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, ktoré sú dostupné na stránke [https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20\(EBA-GL-2016-07\).pdf](https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1597103/004d3356-a9dc-49d1-aab1-3591f4d42cbb/Final%20Report%20on%20Guidelines%20on%20default%20definition%20(EBA-GL-2016-07).pdf).



splatnosti na základe revidovaného splátkového kalendára vyplývajúceho z uplatňovania akéhokoľvek moratória.

14. Počas trvania moratória by inštitúcie mali posudzovať potenciálnu pravdepodobnosť nesplatenia u dlžníkov, na ktorých sa vzťahuje moratórium, v súlade s politikami a postupmi, ktoré sa zvyčajne uplatňujú na takéto hodnotenia, a to vrátane prípadov, keď sú založené na automatických kontrolách známkov pravdepodobnosti nesplatenia. Ak sa vykonávajú manuálne hodnotenia jednotlivých dlžníkov, inštitúcie by mali uprednostniť hodnotenia dlžníkov, u ktorých účinky pandémie ochorenia COVID-19 s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobia dlhodobjšie finančné ťažkosti alebo platobnú neschopnosť.
15. Pri hodnotení pravdepodobnosti nesplatenia u jednotlivých dlžníkov po ukončení uplatňovania moratórií uvedených v odseku 10 by inštitúcie mali uprednostniť hodnotenia v týchto prípadoch:
 - (a) ak sa u dlžníkov zaznamenajú oneskorené platby krátko po skončení moratória;
 - (b) ak sa krátko po ukončení moratória uplatňujú akékoľvek opatrenia týkajúce sa úľavy.
16. Inštitúcie by mali vykonávať hodnotenie pravdepodobnosti nesplatenia na základe najaktuálnejšieho splátkového kalendára, ktorý vyplýva z uplatňovania všeobecného platobného moratória. Ak sú u dlžníka k dispozícii akékoľvek ďalšie podporné opatrenia stanovené subjektmi verejného sektora v reakcii na pandémiu ochorenia COVID-19, ktoré môžu mať vplyv na jeho úverovú bonitu, mali by sa zohľadniť pri hodnotení pravdepodobnosti nesplatenia. Žiadna forma zmierňovania kreditného rizika, ako napríklad záruky poskytované inštitúciám tretími stranami, by však nemala inštitúcie oslobodzovať od posudzovania potenciálnej pravdepodobnosti nesplatenia dlžníkov ani ovplyvňovať výsledky takéhoto hodnotenia.

Dokumentácia a oznámenia

17. Ak inštitúcie uplatňujú nelegislatívne všeobecné platobné moratórium, mali by o tom informovať svoje príslušné vnútroštátne orgány, pričom im poskytnú všetky nasledujúce informácie:
 - a. dátum, od ktorého uplatňujú moratórium;
 - b. kritériá pre výber expozícií, na ktoré sa moratórium vzťahuje, uvedené v odseku 10(b);
 - c. počet dlžníkov a hodnota expozície v rozsahu moratória;
 - d. podmienky ponúkané na základe moratória vrátane trvania moratória;
 - e. rozdelenie dlžníkov a expozícií v rozsahu moratória na ratingové stupne (alebo rovnocenné miery rizika) používané na účely interného vykazovania.

▼A2

17. (Nové písmeno) Inštitúcie by mali oznámiť svojmu príslušnému orgánu/príslušným orgánom plán, v ktorom sa uvádza postup, zdroje informácií a zodpovednosti v súvislosti s posúdením potenciálnej pravdepodobnosti nesplatenia dlžníkov, na ktorých sa vzťahuje akékoľvek legislatívne alebo nelegislatívne všeobecné platobné moratórium, ako sa uvádza v odseku 14. ▼O
18. Príslušné vnútroštátne orgány by mali orgán EBA informovať o akomkoľvek použití všeobecných platobných moratórií vo svojej jurisdikcii a o každom moratóriu poskytnúť všetky tieto informácie:
- či ide o legislatívne alebo nelegislatívne moratórium;
 - v prípade legislatívneho moratória, či je pre inštitúcie povinné, a ak pre ne povinné nie je, či sú inštitúcie nejakým spôsobom verejne nabádané, aby toto moratórium využívali;
 - v prípade nelegislatívneho moratória informácie o rozsahu použitia moratória v bankovom sektore v ich jurisdikcii;
 - dátum, od ktorého sa moratórium uplatňuje;
 - kritériá pre výber expozícií, na ktoré sa moratórium vzťahuje, uvedené v odseku 10(b);
 - podmienky ponúkané na základe moratória vrátane trvania moratória.
19. Inštitúcie by mali zbierať a mať k dispozícii aspoň všetky tieto informácie:
- jasnú identifikáciu expozícií alebo dlžníkov, pri ktorých bolo ponúknuté moratórium;
 - jasnú identifikáciu expozícií alebo dlžníkov, na ktoré/ktorých sa moratórium uplatňovalo;
 - sumy, ktoré boli pozastavené, odložené alebo znížené z dôvodu uplatnenia moratória;
 - informácie o akejkoľvek hospodárskej strate vyplývajúcej z uplatňovania moratória na jednotlivé expozície a súvisiace poplatky za zníženie hodnoty úverov.

▼A2

Klasifikácia expozícií v období od 1. októbra 2020 do 1. decembra 2020

20. Inštitúcie môžu uplatňovať tieto usmernenia na preklasifikovanie expozícií na expozície v stave zlyhania v dôsledku núdzovej reštrukturalizácie a/alebo s odloženou splatnosťou na základe moratórií, ktoré: a) sa uplatňovali od 1. októbra 2020 do 1. decembra 2020 a b) inak spĺňajú požiadavky článku 10. Ak tak inštitúcie urobia, požiadavka na 9-mesačný limit uvedená v odseku 10(nové písmeno) sa uplatňuje na zmeny v splátkovom kalendári dohodnuté v súvislosti s takýmito expozíciami. ▼O.